

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. vasario 27 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Andžej Maciejewski, Antano Simišio (kolegijos pirmininkas) ir Algirdo Taminsko,

susipažinusi su 2023 m. vasario 9 d. paduotu **atsakovo V. D.** kasaciniu skundu dėl Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. lapkričio 11 d. nutarties peržiūrėjimo,

n u s t a t ė:

Atsakovas padavė kasacinį skundą, prašydamas kasacine tvarka peržiūrėti Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. lapkričio 11 d. nutartį, kuria paliktas nepakeistas Plungės apylinkės teismo 2022 m. birželio 8 d. sprendimas tenkinti dalį ieškinio dėl sandorių pripažinimo negaliojančiais ir be pagrindo gautų pinigų grąžinimo. Kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose](#) įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK 346 straipsnio 2](#) dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK 346 straipsnio 1 dalis](#)). [CPK 346 straipsnio 2](#) dalyje nustatyta, kad pagrindai peržiūrėti bylą kasacine tvarka yra: 1) materialinės ar procesinės teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui; 2) jeigu teismas skundžiamame sprendime (nutartyje) nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos; 3) jeigu Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika ginčijamu teisės klausimu yra nevienoda.

Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas](#)). Be to, [CPK 346 straipsnio 2](#) dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tuo atveju, kai jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas [CPK 346](#) straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą ([CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas](#)).

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346](#) straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina pateikti teisinius argumentus dėl pažeistos (pažeistų) materialiosios ar proceso teisės normų (normų), ir tai, kad šis (šie) teisės pažeidimas (pažeidimai) turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Ypatingas dėmesys kasaciniame skunde turi būti teikiamas argumentams, kad šis teisės pažeidimas (pažeidimai) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346](#) straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią kasacinio teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios kasacinio teismo suformuotos praktikos.

Atsakovo kasaciniame skunde teigiama, kad apeliacinės instancijos teismas, pažeisdamas [CK 1.63 straipsnio 1, 3 dalies](#) nuostatas, kvalifikavo vienašaliais sandoriais atsakovo V. D. atliktus iš įgaliotojo į savo banko sąskaitas bankinius pavedimus. Teismas neatsižvelgė į faktines bylos aplinkybes, kad toks pinigų pervedimas buvo vienintelis būdas atsakovui šiuos pinigus išgryninti tam, jog šie būtų panaudoti įgaliotojo interesais. Apeliacinės instancijos teismas, pripažindamas atsakovo atliktus pavedimus vienašaliais sandoriais, nepagrįstai rėmėsi teismų praktika byloje, kurių faktinės aplinkybės neatitinka aplinkybių nagrinėjamoje byloje. Skunde nurodoma ir tai, kad apeliacinės instancijos teismas, pripažindamas atsakovo atliktus bankinius pavedimus iš įgaliotojo į savo sąskaitas neteisėtais ir negaliojančiais, neatsižvelgė į įgaliotimo turinį, nes būtent įgaliotojas suteikė teisę atsakovui savo nuožiūra valdyti, naudotis ir disponuoti jo vardu banko sąskaitose esančiomis visomis lėšomis, šiose sąskaitose atlikti visas bankines operacijas, paimti pinigus. Dėl to atsakovo veiksmai kaip tokie negali būti laikomi neteisėtais. Šiuo atveju galėtų būti sprendžiama tik dėl šių lėšų panaudojimo teisėtumo.

Kasaciniame skunde įvardijama [CK 2.134](#) straipsnio 1 dalies taikymo problema, nurodant, kad teismas, pripažindamas, jog atsakovas sudarė sandorį pats su savimi, tuos pačius atsakovo veiksmus (bankinius pavedimus iš įgaliotojo į savo banko sąskaitą) pripažino ir vienašaliais, ir kartu dvišaliais sandoriais. Tokia teismo išvada prieštaringa. Byloje esančiais įrodymais nepatvirtinta, kad atsakovas kaip įgaliotojo atstovas būtų sudaręs sandorį pats su savimi, o teismas, darydamas tokią išvadą, nenurodė tokių tariamai sudarytų sandorių rūšies, jų tikslo, sandorių šalių valios turinio ir pan. Kasaciniame skunde nurodoma, kad teismas, pripažinęs sandorius negaliojančiais, taikė ne restituciją, o nepagrįsto praturtėjimo institutą, taip pažeisdamas [CK 6.145](#) straipsnio 1 dalies, [CK 6.237](#) straipsnio nuostatas. Teismas, taikydami [CK 6.237](#) straipsnio 1 dalį, netyrė ir nenustatė prielaidų nepagrįsto praturtėjimo institutui taikyti. Skunde teigiama ir tai, kad teismas neatsižvelgė į itin artimus įgaliotojo ir atsakovo santykius, nepagrįstai sureikšmino įgaliotinio atsiskaitymo (ataskaitų teikimo) pareigą, reikalaudami pateikti rašytinius įrodymus apie tokių ataskaitų įgaliotojui pateikimą, todėl netinkamai taikė [CK 2.150](#) straipsnio, 6.760 straipsnio 3, 4 dalių, 6.764 straipsnio 4 dalies nuostatas.

Kasaciniame skunde keliamas klausimas ir dėl įrodinėjimą reglamentuojančių proceso teisės normų ([CPK 176 - 178](#) straipsniai) netinkamo taikymo. Teigiama, kad teismas reikalavo atsakovo įrodyti tai, kas neįmanoma. Be to, įgaliotojas yra miręs (ieškinį byloje pareiškė jo įpėdinė), todėl jis pats negalėjo teisme patvirtinti apie savo duotus konkrečius žodinius pavedimus atsakovui, apie žodinius atsakovo atsiskaitymus įgaliotojui apie pavedimu atlikus veiksmus, pinigų panaudojimą bei gavimą iš atsakovo, įgaliotojo pritarimą atliktiems veiksams. Teismas nepagrįstai formalizavo įgaliotojo ir įgaliotinio santykius, o nesant rašytinių įrodymų konstatavo įgaliotojo interesų pažeidimą.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliamas tokių teisės klausimų, kurie atitiktų [CPK 346](#) straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos, ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėtiems teismų procesiniams sprendimams priimti.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu [CPK 346 straipsnio](#), 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti ([CPK 350](#) straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, atsakovui grąžintinas už kasacinį skundą sumokėtas žyminis mokestis ([CPK 350 straipsnio](#) 4 dalis).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti V. D. (a. k. (duomenys neskelbtini) 246 (du šimtus keturiasdešimt šešis) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2023 m. vasario 7 d. UAB Maxima LT.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Andžej Maciejewski

Antanas Simniškis

Algirdas Taminskas